

viis over til en ny Bevæbning, maa man nødvendigviis samtidigt have den ældre og den nyere Bevæbning. Vil man derimod gaae raff over, faaer man naturligviis kun den nye Bevæbning, idet man saa strax bortkaster den gamle. Ganste vist er det meget fordeelagtigt at have Censformighed i Bevæbningen; men man kan ogsaa drive Censformigheden for vidt, især naar den er overmaade befoftelig. En æret Taler har igaar udtalt den Formening, at de Geværer, som nu forandres til brugbare Bagladningsgeværer, burde man paa en stikkelig Maade have stæffet sig af med. Jeg veed ikke, hvad den ærede Taler har tænkt sig ved „en stikkelig Maade at blive af med dem paa“. Jeg kjender kun een Maade at blive af med et gammelt Gevær paa, og det er ved at sælge det. Jeg kan derfor ikke tænke mig Andet, end at den ærede Taler har meent med Hensyn til de Taprifser, som vi nu forandre for en Priis af 10 Rbd., ved en Fremgangsmaade, der giver os 10,000 særdeles gode Krigsgeværer, bedre end de preussiske Lændnaalsgeværer — at den ærede Taler har meent, at vi skulde have bortsolgt disse gamle Geværer som gammelt Jern, som Andet kunde de nemlig ikke sælges; men det vilde efter min Mening ikke være forsvarligt, om Krigsbestyrelsen bortsolgte som gammelt Jern, eller saa omtrent, Vaaben, som imod en forholdsvis ringe Bekostning kunne ombannes til gode Rigsvaaben. Det er ganste vist, at saafremt Rigsdagen tiltræder dette Forslag og bevilger den her forlangte Sum, ville vi have to Slags Stykvaaben, det vil sige, to Slags Bagladevaaben, der udstyde Projectiler af forskjellig Kaliber, og det vilde være mig langt kjærere, om det høie Thing vilde bevilge mig 40,000 Geværer af ny Construction, og jeg da paa en stikkelig Maade kunde blive af med de 10,000 Taprifser; men jeg troer, at det er i Statens Interesse at finde sig i den Ulempe, som er forbunden med, at Reservebataillonerne ere bevæbnede med Bagladevaaben, der have et noget sværere Kaliber end de Batailloner, som

strax rykke ud, og som jeg vil kalde Liniebataillonerne; jeg troer, at dette er mere i Statens Interesse, end at udgive henimod 350,000 Rbd. mere, for at ogsaa Reservebataillonerne kunde faae et Bagladevaaben med nøiagtigt det samme Kaliber som Liniebataillonerne. Vi have til alle Tider i Armeen haft forskjellige Stykvaaben, forskjellige Kalibre. I Artilleriet er det en fuldkommen bekjendt Ting, at man i det samme Batteri har Kanoner af forskjellig Kaliber. Det er en Ulempe; Censformigheden har sine Fordele, men man kan ogsaa, som bemærket, drive den for vidt. Vi ere heller ikke det eneste Land, i hvilket denne Obergang fra det Gamle til det Nye giver Anledning til, at Armeen er bevæbnet med Geværer af forskjellig Construction og Kaliber. Det samme findes Sted overalt; endogaa Preussen, som i den sidste Krig havde meget gode Lændnaalsgeværer, vil rimeligviis om meget kort Tid blive nødsaget til at adoptere et nyt Gevær med mindre Kaliber.

Det er en Forandring, der bliver paatvingen Preussen ligesom de andre Stater. I Frankrig er det samme Tilfælde; man har der en meget god Beholdning af Geværer, og man beskæftiger sig i dette Øieblik med at forandre disse Geværer paa samme Tid, som man anstaffer nye. Det er en Fremgangsmaade, som ganste ligesvem Hensynet til Finantserne vil byde overalt. Naar jeg i Motiverne til dette Lovforslag har lagt Vægt paa Hurtigfyndning, da maa jeg bemærke, at Præcisionsfyndning altid har været underforstaaet. Naar man vilde tale om, hvormange Skud man kunde gjøre med et Gevær uden at tage Sigte, saa vilde det være en ganste anden Sag, da kunde man gjøre langt flere Skud; men her er forudsat, at dette Gevær kan levere saa mange velrettede Skud. Det kan maaskee være en Forglemmelse, at et Skud ikke altid er betegnet i Motiverne som et velrettet Skud, men man er dog temmelig vant til at antage, at man, naar man taler om, hvormange Skud man kan gjøre med en Kanon eller et Gevær, da mener dermed vel-